

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 126/23

Λουξεμβούργο, 13 Ιουλίου 2023

Απόφαση του Δικαστηρίου στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-615/20 | ΥΡ κ.λπ. και C-671/20 | Μ. Μ.
(Άρση ασυλίας και αναστολή καθηκόντων δικαστή)

Τα εθνικά δικαστήρια οφείλουν να αφήνουν ανεφάρμοστη πράξη με την οποία διατάσσεται, κατά παράβαση του δικαίου της Ένωσης, η αναστολή της άσκησης των καθηκόντων δικαστή

Στις 18 Νοεμβρίου 2020 το πειθαρχικό τμήμα του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Πολωνίας εξέδωσε απόφαση με την οποία επέτρεψε την κίνηση ποινικής διαδικασίας κατά του δικαστή Ι. Τ. του περιφερειακού δικαστηρίου της Βαρσοβίας, αναστέλλοντας την άσκηση των καθηκόντων του και μειώνοντας τις αποδοχές του καθ' όλη τη διάρκεια της εν λόγω αναστολής. Κατόπιν της ως άνω απόφασης, οι υποθέσεις τις οποίες επρόκειτο αρχικώς να εξετάσει ο δικαστής Ι. Τ. ανατέθηκαν εκ νέου σε άλλους δικαστικούς σχηματισμούς, με εξαίρεση την ποινική υπόθεση στο πλαίσιο της οποίας υποβλήθηκε η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στην υπόθεση C-615/20.

Στην υπόθεση C-615/20, ο μονομελής δικαστικός σχηματισμός του περιφερειακού δικαστηρίου της Βαρσοβίας, με δικαστή τον Ι. Τ. εξέφρασε αμφιβολίες ως προς την ανεξαρτησία και την αμεροληψία του πειθαρχικού τμήματος¹ και ζήτησε να διευκρινιστεί αν το δίκαιο της Ένωσης αντιτίθεται στη δυνατότητα του εν λόγω οργάνου να αίρει την ποινική ασυλία των δικαστών των τακτικών δικαστηρίων και να αναστέλλει την άσκηση των καθηκόντων τους. Επιπλέον, ζήτησε από το Δικαστήριο να επιλύσει το ζήτημα αν το δίκαιο της Ένωσης, και ιδίως οι αρχές της υπεροχής και της καλόπιστης συνεργασίας, αντιτίθενται στο να θεωρηθεί δεσμευτική η επίμαχη απόφαση και αν, κατά συνέπεια, ο δικαστής Ι. Τ. μπορεί ορθώς να εξακολουθήσει την εξέταση της ποινικής υπόθεσης της οποίας έχει επιληφθεί εν προκειμένω.

Στην υπόθεση C-671/20, ένας δικαστής στον οποίο ανατέθηκε εκ νέου μία από τις υποθέσεις που είχε αρχικώς αναλάβει ο δικαστής Ι. Τ. ζήτησε από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν το δίκαιο της Ένωσης του επιβάλλει την υποχρέωση να απέχει από την εξέταση της υπόθεσης αυτής, μη λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του πειθαρχικού τμήματος κατά του δικαστή Ι. Τ., και αν οι αρμόδιες εθνικές δικαστικές αρχές υποχρεούνται να επιτρέψουν στον δικαστή Ι. Τ. να συνεχίσει την εξέταση της υπόθεσης αυτής.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η απόφαση του πειθαρχικού τμήματος στηρίχθηκε σε εθνικές διατάξεις οι οποίες κρίθηκαν προσφάτως από το Δικαστήριο αντίθετες προς το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση², καθόσον παρείχαν στο πειθαρχικό τμήμα, του οποίου η ανεξαρτησία και η αμεροληψία δεν ήταν εγγυημένες, την εξουσία να εκδικάζει υποθέσεις που επηρεάζουν άμεσα το καθεστώς και την άσκηση του λειτουργήματος των δικαστών, όπως είναι η κίνηση ποινικής διαδικασίας κατ'

¹ Το πειθαρχικό τμήμα του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Πολωνίας καταργήθηκε στο μεταξύ. Βλ. διάταξη της 21ης Απριλίου 2023, Πολωνία κατά Επιτροπής, C-204/21 R-RAP, σκέψη 26 (βλ. επίσης ΑΤ αριθ. 65/23).

² Απόφαση της 5ης Ιουνίου 2023, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Ανεξαρτησία και ιδιωτική ζωή των δικαστών), C-204/21 (βλ. επίσης ΑΤ αριθ. 89/23).

αυτών. Λαμβανομένων υπόψη του κύρους που έχει η απόφαση του Δικαστηρίου με την οποία διαπιστώνεται παράβαση κράτους μέλους, καθώς και του άμεσου αποτελέσματος της ως άνω διάταξης και της αρχής της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης, **τα πολωνικά δικαστήρια υποχρεούνται να διασφαλίζουν την τήρηση της εν λόγω διάταξης και της ως άνω διαπίστωσης του Δικαστηρίου και καλούνται να συνάγουν εντεύθεν όλες τις συνέπειες**, ακόμη και ελλείψει εθνικών νομοθετικών μέτρων.

Προς τούτο, **τα εθνικά δικαστήρια οφείλουν να αφήνουν ανεφάρμοστη πράξη όπως η απόφαση του πειθαρχικού τμήματος, όταν τούτο είναι απαραίτητο, υπό το πρίσμα της οικείας δικονομικής κατάστασης, για τη διασφάλιση της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης, χωρίς να μπορεί να αποτελέσει εμπόδιο συναφώς καμία εκτίμηση αντλούμενη από την αρχή της ασφάλειας δικαίου ή συνδεόμενη με τυχόν προβαλλόμενη ισχύ δεδικασμένου**. Όσον αφορά την ασφάλεια δικαίου, το Δικαστήριο επισημαίνει, ειδικότερα, ότι τόσο η ποινική διαδικασία στην υπόθεση C-615/20 όσο και η ποινική διαδικασία στην υπόθεση C-671/20 ανεστάλησαν από τα εθνικά δικαστήρια εν αναμονή της σημερινής απόφασης του Δικαστηρίου, και επομένως τίποτε δεν φαίνεται να εμποδίζει την εκ νέου ανάληψη των διαδικασιών αυτών από τον δικαστή Ι. Τ.

Κατά συνέπεια, το δίκαιο της Ένωσης επιβάλλει, αφενός, στην υπόθεση C-615/20, **ο δικαστής Ι. Τ. να είναι σε θέση να εξακολουθήσει να ασκεί τη δικαιοδοτική αρμοδιότητά του στην ποινική διαδικασία** της οποίας έχει επιληφθεί και, αφετέρου, στην υπόθεση C-671/20, **ο δικαστικός σχηματισμός στον οποίο ανατέθηκε εκ νέου υπόθεση η οποία είχε αρχικώς ανατεθεί στον δικαστή Ι. Τ. να μην αποφανθεί επί της υπόθεσης αυτής και τα αρμόδια δικαστικά όργανα να την αναθέσουν εκ νέου στον δικαστή Ι. Τ.**

Τέλος, το Δικαστήριο κρίνει ότι **ούτε** οι εθνικές διατάξεις που απαγορεύουν στα εθνικά δικαστήρια, επ' απειλή πειθαρχικών κυρώσεων, να εξετάζουν τον δεσμευτικό χαρακτήρα της απόφασης του πειθαρχικού τμήματος **ούτε** και η νομολογία συνταγματικού δικαστηρίου που δεν επιτρέπει τέτοια εξέταση **μπορούν να εμποδίσουν τη μη εφαρμογή της απόφασης αυτής**. Η υπεροχή του δικαίου της Ένωσης επιβάλλει τη μη εφαρμογή οποιασδήποτε αντίθετης στο δίκαιο της Ένωσης εθνικής διάταξης και εθνικής νομολογίας. Ομοίως, το γεγονός ότι ένας εθνικός δικαστής αφήνει ανεφάρμοστες τις εν λόγω εθνικές διατάξεις ή την εν λόγω εθνική νομολογία δεν μπορεί να επισύρει την πειθαρχική του ευθύνη.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαίνεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο και η σύνοψη](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Ευαγγελία Λύκου ☎ (+352) 4303 2077

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106

Ακολουθήστε μας!

